

Трибуна світового українського слова на вісній американській землі

Адреса
Редакції і Адміністрації:
"Svoboda", 81-83 Grand St.,
Jersey City 3, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
УНЦ: HEnderson 4-1016

ДОЛЛЕС ВИКЛЮЧАЄ БЛЮКАДУ КИТАЮ

ОБЩАЄ, ЩО ЗДА БУДУТЬ ДІЯТИ ЕНЕРГІЙНО В ОБОРОНІ ВІЗНЕННИХ СВОЇХ ГРОМАДЯН

Шикаго, Іл. — Державний секретар Джим Фостер Доллес промовляв на 33 річній обідній пошані Томаса Е. Вилсона на зборах Клубу Чотирьох "Г" і заявив, що уряд президента Айзенгавера проти того, щоб при допомозі повітряної або флотової блокади реагувати на уявлення комуністичним Китаєм 13 американських громадян. Доллес сказав: "Наша держава буде протидіяти для оборони наших громадян", але не дасть себе спровокувати до такої акції, яка б була порушенням наших міжнародних зобов'язань, і яка могла б пошкодити союзним військам. Промовляючи, Доллес висловився, що 1,249 представників фермерської молоді з усіх штатів США і їхніх територій, а пізніше державний секретар повторив цю промову через телебачення і радіо станції до всього народу. Доллес заявив, що США не бажають шукати розв'язки важливих міжнародних справ поза Об'єднаними Націями. "Ми погодилися, сказав Доллес, на Чартер ООН, і згідно з ним погоджувати мирним шляхом всі міжнародні справи. Тому перший наш обов'язок — це вичерпати всі мирні засоби, щоб не порушити міжнародного миру. Ця заява державного секретаря свідчить про те, що уряд США, при-

Сенат погодився закінчити дебати про МекКарті

Вашингтон. — Сенат одностайно погодився на те, щоб згідно з внеском сенатора Джозефа МекКарті закінчити дискусію про догану цьому сенаторові до 3-ї години пополудні 1 грудня, а після того приступити до голосування над справою догани. МекКарті поставив внесок, щоб скінчити справу його догани, бо треба взятися до справи "небезпеки", яка грозила від комуністів. Сенат погодився обмежити дискусію так, щоб можна було в середу, 1 грудня, голосувати над запропонованою резолюцією про догану сенатору МекКарті за образи Сенату і генерала Ціккера. В Нью Йорку, в Медісон Сквер Гарден, відбулося віче, в якому 13 тисяч осіб, що з'їхалися з багатьох штатів, виступили проти того, щоб Сенат ухвалив догану сен. МекКарті. На вічу була й дружина сен. МекКарті, яку зібрані гаряче вітали впродовж п'ятих хвилин. Головним промовцем був майор-летун Ол Вільямс, який сказав, що американсь-

Сен. МекКарті

ка публічна опінія ніколи не погодиться на догану МекКарті. Промовляв і голова Комітету "Десять мільйонів американців за справедливість", емеритований адмірал Дж. Дж. Кроммелін, який сказав, що за справою сен. МекКарті криються ті сили, які не хочуть допустити до того, щоб з урядових кіл виключено тих прихильників комунізму, що туди вступили пролізти.

УКН ПРОТИ ВИКЛЮЧЕННЯ СОВЕТСЬКОЇ УКРАЇНИ З ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЙ

Нью Йорк. — Український Конгресовий Комітет вислав за підписом свого голови проф. Льва Добрянського до голови комісії для закордонних справ в Сенаті, сенатора Е. Вайлі, листа з рішучими застереженнями проти двохстороннього висловлення його становища, щоб при реформі чартеру Об'єднаних Націй уникнути з цієї організації УСРС і ВРСР. В обширному листі УКН звертається увагу на невідповідність цілком недоліжним аргументам, що ними послуговується сен. Вайлі. Коли б навіть позбавити СРСР двох додаткових голосів, що їх він має в Україні, то й Вілорусії Соц. Союзівських Республік в ООН, то все одно це не матиме жадного впливу на відношення сил в ООН і на світову ситуацію. Порівняння ж України й Вілорусії з будь-якими штатами США зовсім фальшиве, зроджене з незнання історії цих країн і східноєвропейських відносин. Коли ж більшість визнавала самостійність України, то чому американці мають заперечувати її? Коли б їти по лінії порівнянь сен. Вайлі, то мовляв — так само Есто-

ЧЕРЧИЛ СКИНЧИВ 80 РОКІВ

Лондон. — У вівторок, 30-го листопада 1954, Вінстон Черчил, прем'єр Великої Британії, кінчає 80 років життя. З цієї нагоди в Лондоні й у цілій Англії назначено маніфестації в його честь. У голі Вестмінстерського палацу мала відбутися офіційна "презентація" членів англійського парламенту, при чому лідер опозиції, колишній прем'єр соціалістичного уряду Англії, Клемент Етлі мав вручити копії його, Черчила, портрет кисти Грагема Сатерленда. Знову ж найстаріший член палати громад, також лейбуріст. Дейвід Грінфелл, мав вручити Черчилеві промов'яну книжку з підписами всіх членів парламенту і відповідою дедикацією. Правда, 7 членів палати громад відмовилися підписатися в тій книжці: 5 членів Партії Праці й 2 ірландські націоналісти. Другий сиданок ("дланч") призначено в будинку, де урядус Черчил, на Дарвінг Стріт ч. 10, а пополудні мало відбутися спеціальне засідання палати лордів. Під вечір 30-го листопада була призначена спеціальна ампісія в королівні Слівейтс II. Королівський дарунок Черчилеві залишався тайною аж до хвилини його передачі. Чоловий англійський поет Джан Мейфілд написав поему "На день народження великої людини" і цей вірш буде друкований в окремому виданні лондонського "Таймс-у". Голови всіх держав світу прислали Черчилеві листи і телеграми з бажаннями щастя і висловом своєї подяки за його. Презид-

Сер Вінстон Черчил

ент Айзенгавер вислав Черчилеві листа з датою 8-го листопада й затитулованою "Дорогий Вінстоне". Англомовна преса порівнює святкування 80-річчя Черчила й зрушення англійців з цього приводу з коронаційними маніфестаціями.

Приготовляються до можливої ворожої атаки на столицю

Вашингтон. — Тут планують в найближчому часі зорганізувати з окремо вишколені урядовці постійний уряд в мініяторі, який, після можливого ворожого нападу на столицю, міг би виконувати всі функції федерального уряду, навіть тоді, коли б не залишився в живих ні один член кабінету. Цей план опрацював Уряд Обороны. Мобілізація після вправ у протилежній обороні, які відбулися 20 листопада і в яких брав участь президент Айзенгавер. Цей постійний уряд в мініяторі на випадок крайньої необхід-

ЗАХІД СТАВИТЬ ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ РОЗМОВ ІЗ СССР

Вашингтон. — США, Англія і Франція відповіли на советську ноту з 13 листопада ч. р., в якій Москва запропонувала була відбутися 29 листопада ч. р. конференцію 24-ох європейських держав і США у справі з'єднання Німеччини і заключення колективного "пакту безпеки" для Європи. Теперішня відповідь західних альянтів прийшла акуратно в той день, коли Совети хотіли статуту до Москви або Паризу репрезентативів 24-ох держав. Західно-альянтська нота відкидає советську пропозицію, стверджуючи, що поза самою пропозицією советська нота не подавала знаку про будь-яку зміну советського становища в нерозв'язаних досі міжнародних справах. Зате советська пропозиція відбутися конференції про "пакт безпеки" виразно й неприховано змагала до звинувачення Паризьких протоколів. Альянтська нота пояснює, що ті Паризькі протоколи потрібні для закріплення єдності Заходу і що вони між іншим самі накладають на договірні держави систему контролю, обмежень і заборон у військовій ділянці, щоб ні одна держава не могла стати небезпечною для миру. Такою становищу західних альянтів їхня нота протиставляє існуючий від кінця війни стан зброєння східного блоку, включно зі Східною Ні-

9 комуністичних держав радять у Москві

Москва. — Замість 24-ох членів інших держав в конференції у підписанні "Пакту безпеки" в Москві свої наради Тимі 9-ма державами з СРСР, Польща, Мадярьщина, Румунія, Болгарія, Чехословаччина, Східна Німеччина, Албанія і Комуністичний Китай, — цей останній в ролі "обсерватора". Народи відкрив Молотов, висловивши "жал", що інші запропоновані держави відмовилися від участі, і зазначив, що "с відкриті двері" для у-

Труман спростовує обвинувачення республіканців

Вашингтон. — Бувший президент Геррі Труман у філімованому телевізійному інтерв'ю з колумбістом Дрю Пірсоном заявив, що він ніколи не закінчив війну в Кореї ще перед 1952 роком, тобто ще перед виборами того ж року, "якби хотів погодитися на ті умови, що їх пропонували комуністи, але він відкинув комуністичні умови". Труман сказав, що перемір'я можна було підписати вже в 1952 році, але він уважав, що з цього перемір'я не буде ніякої користі, і тому його не укладав. Бувший президент заявив, що він тоді не знав, що республіканці використають в політичних партійних цілях це перемір'я, яке вони уклали з комуністами в Ко-

Демократи ведуть підготовку до виборів 1956 року

Вашингтон. — Демократичний Крайовий Комітет 3 і 4 грудня дискутуватиме про те, як найлегше виграти президентські вибори в 1956 році. З 3 і 4 грудня відбудеться конференція Крайового Демократичного Комітету, на якій темою дискусії буде: "Як ми виграли в 1954-му і як ми можемо виграти в 1956-му році". Конференція відбудеться в Нью Орлісі, Луїзіана, і на ній мають взяти участь голова Крайового Демократичного Комітету, бо дотеперішній голова Сіфен А. Мічелл зрештучував з своєю становища і вертається до праці в адвокатській канцелярії в Шикаго. Голова партії Адлей Е. Стивенсон не хоче сам поручити, кого партія має вибрати на голову, як це зробив був два роки тому з Сіфеном А. Мічеллом. Між кандидатами на це становище в Демократичній партії загалом голову стейтсменів з демократичного комітету з Індіани — Пола М. Вотлера, голову Міської ради в Філадельфії — Джеймса Фіннегана та бувшого федерального урядовця — Майка ДіСалля. Між кандидатами згадують ще й інших осіб, всіх сімох, з яких мають вибрати голову партійного Комітету.

В АМЕРИЦІ

- Команда Армії замовила збудувати 90-кисильову за 44 мільйони доларів, де мають бути приміщені 23,000 воїнів у 21 містечку. Робиться це для того, щоб поліпшити мораль і життєві умови військ.
- В Шикаго помер у віці 53 років "батько" атомової бомби, професор університету в Шикаго д-р Енріко Фермі, який був відзначений нагородою Нобеля, а цього року дістав першу нагороду Комісії Атомової Енергії в висоті 25,000 доларів.
- В Колумбійському університеті в Нью Йорку відбувся п'ятнадцятий сесійний Американського Пресового Інституту, в якому беруть участь представники з 21 штату в США і Канаді. В цьому семінарі обговорюватимуть питання поширення, поліпшення й організації преси.
- США мають видати на господарство й військову допомогу Південній Кореї 700 мільйонів доларів. Ця сума має бути видана до 30 червня 1955 року.
- 49-річний Ненні Досе признаний винним в суді в Тулсі, Оклахома, що вона отруїла чотирьох своїх чоловіків, вбивши їх до кави отрути для щурів. В зв'язку з цим суд хоче вислати, хто сприяв смерті ще кількох осіб в П. рдині: ще одного чоловіка, її матері, батька, двох доньок, двох сестер і племянника.
- Поліція розіслала юрбу, яка збиралася перед палатою кардинала Сантьяго Луїса Коппелло в Буенос Айресі, щоб завадити йому свою присягу. Аргентинський президент Хуан Перон обвинувачує кардинала в нелояльності.

Оплата пошти для членів Конгресу коштує 1,700,000 доларів

Вашингтон. — Один із привілеїв конгресменів і сенаторів — вислати урядовим коштом усі свої поштові пересилки з Вашингтону до всіх місцевостей США. На цю ціль видає уряд коштує 1,700,000 доларів річно. Щоб поштою пересилати пошту по силі конгресмена або сенатора урядовим коштом, треба, щоб на конверті посила-

Вилсон втратив мільйон, поки став секретарем

Нью Йорк, Н. Я. — Секретар оборони Чарльз Я. Вилсон заявив в інтерв'ю з представником журналу "Форчун", що він мусів втратити коштує одного мільйона доларів, поки Сенат погодився затвердити його на становищі секретаря оборони. Сенатська Комісія Збройних Сил домагалася, щоб Вилсон продав усі свої 39,470 акцій, які він мав в фірмі "Дженерал Моторс". Тоді акції були викуплені в Вилсон, продаючи їх, втратив коло мільйона доларів. Тепер ціна на ці акції становить 93 долари за акцію, а Вилсон продав їх у першій половині 1952 року по ціні 67%, 65% і 62%. Секретар оборони заявив, що 35 мільйонів доларів на оборону США (29 мільйонів з бюджету, а 6 мільйонів — невідомо в попередніх роках). — цілком вистачає на оборону США.

Американські жиди проти озброювання ЗДА арабських держав

Нью Йорк, Н. Я. Голова Крайової Адміністрації Раді Сіоністичної Організації в Америці д-р Гарріс Л. Левін, промовляючи на зборах цієї ради в Нью Йорку, заявив, що уряд США повинен стримати вислати зброю до арабських країн, які поки не буде досягнутий тривкий мир між арабськими країнами і Ізраїлем. Д-р Левін сказав, що більше як 300 кандидатів до Конгресу заявляли під час виборів, що вони є проти того, щоб США вислали зброю арабським країнам. Ці виборчі кандидати повинні тепер діяти в тому самому напрямку в Конгресі, щоб США не вислали зброю арабам.

Деякі німці воліють міліцію як військо

Вони. — У Західній Німеччині розпочалася агітація за народною міліцією на зразок швейцарської, замість проклятої армії на зразок давніх німецьких регулярних армій. Таку концепцію міліції висунули політичні партії поза теперішню урядовою коаліцією, себто головно соціалісти й опановані ними робітничі професійні спілки, а також кола інтелектуалів, деякі органи преси й молодіжні організації з-під пафосістично-соціалістичного стягу. Признано, що Західна Ні-

77-літнього селянина засудили на смерть

Париж. — У малому південно-французькому містечку Дінь закінчився судовий процес на який з'їхалося коло 200 журналістів з Франції і інших країн. Судили 77-літнього селянина Гастона Доміні за вбивство високого англійського державного урядовця сера Джека Дрюмонда, його дружини і їх 10-річної доньки. Оskarжений весь час уперто заперечував свою вину. Проте присяжні судді після двогодинної наради одностайно визнали його винним і засудили на кару смер-

Неру критикує своїх комуністів

Індія. — Індійський прем'єр Неру виступив з гострою критикою "власних" комуністів, себто Комуністичної Партії Індії, безпосередньо у зв'язку з заходами цієї партії викликати страйк усіх банківських службовців. Таких службовців з коло 50,000. Іх страйк спаралізував би все індійське господарське життя і створив би труднощі для мільйонів сиріх громадян. Неру запитався з обуренням: "Кому це, крім комуністів, цей страйк приніс би користь?"

Ген. Де Голь — речник переговорів з Советами

Париж. — У понеділок 29 листопада відкрилася триденна сесія французького парламенту, яка має поладнати деякі справи історичної ваги. З внутрішньофранцузьких справ входить на нараді законопроект про деякі реформи конституції. З закордонно-політичних справ входить від 14-17 грудня має вирішити ратифікація Паризьких протоколів про озброєння Західної Німеччини. В суботу на цьому тижні сподіваються публічного виступу генерала де Голя, який, хоч сам не є членом парламенту, проте є лідером поважної групи парламентаріїв і тому має безпосередній вплив на політичне життя краю. Де Голь, який минулого тижня мав довгу розмову з советським амбасадором, має виступити проти Паризьких протоколів, рекомендуючи перекласти раніше переговори з Советами в справі об'єднання Німеччини, щоб не треба було озброювати західних німців. Де Голь, французьких героїв з часів другої світової війни, ненавидить німців і вбачає в них постійну найбільшу загрозу для Франції. Коли "де-голісти", які належать до коаліції Мендес-Франса, виступлять проти цього останнього, ситуація знову ускладниться.

В СВІТІ

- Підчас останнього шторму біля західних берегів Англії сім моряків із великого розбитого танкера перебували 20 годин на бурливому морі в невеличкому рятівному човні. Вони зуміли тактично добитися до берега. Ця кількадесят морська буря записана в історію прибережних англійських рибальських осель багато героїчних подвигів.
- Західно-німецький автомобільний промисл випродував новий тип "джипів", легкого й надзвичайно виносливого авта, будиного кращого за американський "джип". Цей новий західно-німецький "джип" може розвивати швидкість до 60 миль (96 км.) в годину, плавати під кутом 83 ступні і "плавати" ріками. Його випробували вже на військових вправах.
- Советський маршал Жуков сівся в присутності закордонних журналістів у Москві з відомленням, що поновилися в західній пресі з приводу нібито його зникнення в останніх тижнях. Він заявив, що зник на деякий час з публічного виду тому, що відпочивав над Чорним морем.
- Сателітсько-мадярський уряд заперечує, начебто радю в Будапешті надіслувало арабів у Північній Африці проти французів і допомагало арабам у їх революційній роботі. В Єгипті прем'єр Насер заборонив надавати протифранцузькі радіопромоції.
- В Істанбулі (Царгороді) пожежа знищила середню міську, найстаршу ділянку, що мала найкращі старовинні пам'ятки архітектури. Турецький президент Вафр приїхав з Анкари оглянути руйни і обіцяв відбудувати їх, хоч коштує такої відбудови оброчувати на багато мільйонів доларів.
- Західно-німецьке міністерство справедливості правдоп'ять років над спрощенням німецького законодавства, яке, переходячи різні зміни й реформи в різні історичні періоди, дійшло до стану "джунглі" — пишуть самі німці. Існує коло 30,000 правних розпорядків. Німці хочуть наслідувати швейцарців, які 16,000 легальних "сумнівних" статутів до 3,000 і видали їх окремою книгою, як прецедентні зразки.

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріали.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ПОЛІТИЧНЕ МРЯКОБІСНЯ

Під час майже тригодинної конференції представників Українського Народного Союзу в Державному Департаменті у Вашингтоні, яка відбулася з нагоди конвенції УНС в столиці з початком червня ц. р., представники Державного Департаменту, керівник його східно-європейського відділу п. Терстон, м. ін. заявив, що великою помилкою ЗДА було те, що вони не визнали Української Народної Республіки після першої світової війни. Він рівночасно твердив, що ця помилка була наслідком великої ігноранції тодішнього американського уряду й американської публічної opinio в східно-європейських справах взагалі, а в справах України зокрема. На закінчення він потішав себе і нас тим, що подібна помилка, яка так дуже заважала на дальшому розвитку історії і була одною з головних причин другої і теперішньої загрози третьої світової війни, не могла б повторитися сьогодні, бо, мовляв, відповідальні американські урядові кола, як і публічна opinio, тепер уже в цих проблемах зорієнтовані. Треба признати, що перебіг зазначеної конференції, а головною даша розмова з п. Терстоном, могли бути найкращим підтвердженням його заяви.

Тим часом практика говорила б радше про щось цілком протилежне. Після відомої заяви такої видатної в американському політично-дипломатичному світі постаті, як містер Кеннан, який порівняв Україну з Пенсильвією, маємо ще один доказ такої американської політичної мудрості в українських та східно-європейських справах, цим разом збоку такої відповідальної особи, як головний представник З'єдинених Держав в Організації Об'єднаних Націй, п. Генрі Кебот Ладж, молодший. Відомий політичний діяч, який, як с. енд Ворлд Ріпорт, думки та інформації якого часто вважаються відзеркаленням урядової opinio, приніс у числі з 26-го листопада довші інтерв'ю з амбасадором Ладжем на тему: "Чи ОН повинні викинути Росію?" На це конкретне питання п. Ладж відповів обережно, заявляючи, що є багато аргументів за і проти. Отже, в цьому відношенні він не сказав нічого нового, бо до такого кожний міг сам додуматися. Ці речі, можна б сказати, самозрозумілі.

Проте, не тільки далеке від самозрозумілого, але й виразно безсенсоне і шкідливе від найкращих інтересів Америки та вільного світу те, що сказав амбасадор Ладж про Україну.

Говорячи про репрезентацію в Об'єднаних Націях советських сателітів, редакція журналу поставила амбасадору Ладжу тенденційне, «кеннаніське» питання: "Чи ж в такому випадку не повинні ми мати там (в ОН) Тексас?" На цей запит амбасадор Ладж відповів: "Якщо вони (комуністи) дістали (до ОН) Україну і Білорусь, то ми цілком певно повинні мати (в ОН) Тексас — і, я додам би, Массачусетт!"

Це й є те політичне мрякобісся, з якого навряд чи адають собі справу п. Ладж та інші відповідальні американські політики, виключно із дотеперішнім головою сенатської закордонної комісії, сен. Байлі, який пропонував уже радше викинути Україну і Білорусь з ОН.

Амбасадор Ладж, сенатор Байлі, амбасадор Кеннан та вся його "школа" мали б повну рацію, якщо б домагалися виключення з ОН московських представників, що репрезентують Україну і Білорусь. Вони теж мають повну рацію, що Тексас, Массачусетт, Пенсильвія чи будь-який інший штат мають без порівняння більше прав і вольностей в ЗДА, ніж Україна, Білорусь чи будь-яка інша "союзна республіка" в СССР. Але це цілком інші проблеми. Амбасадор Ладж і сенатор Байлі мали б рацію і постуляли б в інтересах Америки та вільного світу, якщо домагалися, щоб на місцях України і Білорусі в ОН не сиділи московські представники, а щоб ті місця стояли есентуально порожні, аж доки на них не зможуть зайти справжні представники тих країн, або щоб на них засіли ті представники, які мають надати народу це з того часу, як український нарід міг вільно висловлювати свою думку і волю. Китай має такого свого представника.

Направду з великою тривогою треба ставитись до того трізного й шкідливого непередбаченого мрякобісся, яке існує в американській політиці та в американській публічній opinio відносно ризикальних проблем підсоветського Сходу. В цьому теж велика відповідальність нашої репрезентації, УККОМітету, як і всієї української спільноти у вільному світі, яка витрачає багато часу і грошей на безплідні дебати та спори у внутрішніх справах, не тільки не роз'яснюючи, але ще тільки збільшуючи те політичне мрякобісся, що існує в світі в українській справі.

ЩОРІЧНО НА 2,800,000 АМЕРИКАНЦІВ БІЛЬШЕ

За останні чотири роки населення З'єдинених Держав збільшилося на 9,4 мільйона осіб. Воно дійшло вже до 162,4 мільйона, враховуючи й збройні сили. Пересічно населення ЗДА прибирає по 2,8 мільйона щорічно. Але замало ствердити загальний приріст: цікаво приглянутися, де саме, в яких стеях, позначився за останні чотири роки найбільший приріст, а де найменший, ба навіть — де населення зменшилося. Воно кидає світло на популярний рух, зв'язаний головним чином з двома найважливішими причинами: кліматичними умовами й розвитком промисловості, себто ринком праці.

Ралтов зростає населення в середніх і західних стеях Америки. Виняток з цього правила становить крайній південно-східний штат — Флорида. Взагалі ж найбільше з усіх штатів зросло число мешканців у штаті Невада, — з 157,000 осіб на 1 квітня 1950 р. до 209,000 на 1 квітня 1954 р., або на 33,1 відсотка. Далі йдуть стеї: Аризона — на 31% і Флорида — на 25,9%. Обидва перші названі стеї мають сухий сонячний клімат. Великі зрошувальні роботи перетворюють ці ще недавно пустинні стеї у родючі й багаті райони — цілком численні туристичні прогулянки. Великі тисячі людей, переселяючись туди із перенаселених і задушливих східних штатів. Сильний поштовх до розвитку Аризони дав розбудовування на їх терені — величезних військових летунських баз, при чому, наче на пом'яках чародійної палички, виростає там авіаційний промисел. Флорида, яка чотири роки тому мала 2,729,000, а нині має 3,436,000 населення, приваблює до себе чудовим кліматом і розкішною природою. Тут масово осідають старші заможні люди, які користуються із старої ренти і воліють користуватися з неї в таких кліматичних умовах, які продовжують життя, а не скорочують його. З вибухом Корейської війни постали там численні військові бази, які дали поштовх до відкриття численних підприємств, що збільшують можливості таможного промислу.

З цих самих причин Каліфорнія опинилася зараз за Флоридою: від 1950 року її населення збільшилося на 1,700,000 душ і рахувало на 1 січня ц. р. вже 12,213,000. Цей штат розвивається тепер скорше навіть, як у 40-х роках, коли війна перетворювала каліфорнійські порти на нові міжнародні центри над Тихим океаном. Зате три стеї втратили населення: Нью Гемпшир — 0,7%, Арканзас — 0,9% і Вест Вірджинія — 2,9%. У двох перших названих стеях позначився сильний вплив фармського елементу до міст. Втеча людей із Арканзасу стоїть у зв'язку з занепадом копалин вугілля. 2,800,000 людей річно — це величезне число. "Ю. С. енд Ворлд Ріпорт", який наводить ці цифри у надзвичайно цікавій таблиці, звертає увагу на те, що це — стилі-

ки, начеб щороку в ЗДА вистало по одному такому містечку, як Літтон і околиці. За чотири роки ЗДА мали такий приріст населення, як половина всієї людності в Канаді. Всі вони мусять десь мешкати, щось їсти, у щось одягатися — це найкраще пояснення щораз більшого розросту американського промислу. Виродок 10-ти років це становить величезну цифру 28 мільйонів — пересічної європейської держави! Втрата наслідком смерті становить щораз меншу різницю — з поступом гігієни й медицини та з щораз вищим життєвим рівнем людей в ЗДА. "Рятують" ситуацію — нещасливі випадки, які забирають Америці більше жертв, як найкраще пояснення щораз більшого розросту американського промислу.

ЯК КРЕМЛЬ ГОТУЄ АЗІЮ ДО НАПАДУ

Смерть Вишинського, зокрема його передсмертне, типово московське круїство в обговоренні справи атомової енергії, знову звертає увагу світу на могутнього вельетна на сході. Що вельетень не спить, що він безперестанно зростає у силі й що він може досягти необхідної для рішучого скоку на демократичний світ могутності, справа безсумнівна.

Останні впровадження атомової советської зброї на островах Врангеля, — під боком Америки, — посилюють тривогу Заходу за майбутнє. Але про зростаючу небезпеку, звичайно, знають лише втаємничені. Пересічний громадянин Заходу ще й досі перебуває в щасливій невідомості. Він не бачить хмар, які купчуються на Сході і які колись, цілком несподівано, новим Перл Гарбором, вдарили і на його батьківщину.

Напасники зброю кується однаково в СССР, як і в країнах усього комуністичного блоку. Малою але вимовною ілюстрацією посиленого зброєння сателітів є хоч би розповідь б. старшого лейтенанта північно-корейського летунства Кук Сок Но, який в серпні минулого року прилетів на советському бойовому літаку МІГ-15В на південно-корейське л. то вище Кімпо. Тепер втікач перебуває в Ноарку, вчиться й має забезпечене майбутнє, бо отримав за непошкодженого літака сто тисяч доларів. Про свої пригоди розповів він співробітнику журналу "Ді Сатурдей Інінг Пост" Мартінові Л. Гросові (див. "Ді Сатурдей Інінг Пост" за 9 і 15 жовтня ц. р.).

Молодий, ледве понад двадцять років летун, відбув багато боїв з американськими літаками й, як сам признає, лише неперехідна для американців границя Манджурії рятувала його. Від листопада 1951 р., коли він скінчив інструкції у советських інструкторів, до закінчення Корейської війни він відбув 60 бойових польотів у з'єднаннях по 16-30 МІГ'ів.

Кум Сок Но стверджує, що не китайські чи червоно-корейські летуни становили головну силу червоного летунства в Корейській війні, а російські. Ці росіяни були летуни шести регулярних дивізіонів летунства СССР. Їхні літаки це найновішого типу МІГ'и. Для закордону прибуті росіяни довго були недоведені, бо вони літали виключно над червоною територією. Після кожного нещасливого для них повітряного бою, росіяни негайно відшукували свої пошкоджені апарати й мертвих летунів і все забирали. Оповідач стверджує й порушення червононими умов перемир'я, коли

они нелегально обсаджували кордон.

Північно-корейську армію (як очевидно й армію Китаю, а тепер Індокитаю), росіяни організували за своїм зразком. Зверхником її один час був генерал СССР — Іван Козебуб, полковник російського летунства. Спочатку оповідчач вчився в морській академії, де інструктори були також росіяни, які до кавіт-корейців говорили виключно по-російськи.

Добір при вступі до військових шкіл дуже суворий. Зокрема пильно допитують кадетів, чи немає в них чужих рідні у Південній Кореї. Тих, хто признає в цій "провині", узявши й до них і слід загинути. У військових школах панувала сувора дисципліна, якої пильнує начальство з Роді. У летунській школі, інструктором Кум Сок Но був капітан Ниченко, який втримував його керувати МІГ'ом.

Росіяни летунів було дуже багато, особливо збільшилося їхнє число під час війни. У травні 1951 року дивізіон Козебуба, що нараховував 70 пілотів росіянами апаратів, був кинений у бій проти американських літаків. Оповідчач твердить, що понад 400 російських летунів вилетали у бій з манджурських летовищ Антунг, Тагунго, Тапо, Півн. Мукден, Кваїтсі й Аншан. Їхні резерви були розташовані в Північній Кореї.

З корейськими летунами росіяни трималися гордо й відокремлено. У Тієнсіні росіяни жили окремо, пили багато горілки й гуляли з китайськими дівчатами. У розмовах і налягали підірвати вищість росіян, особливо росіянських апаратів, призначених Америку; навчали, як американські літаки не задирали, будували капіталістичними фабрикантами.

Апарати росіян були не порівняльно краще обладнані, ніж ті, які вони давали корейцям. Лише росіяни мали на літаках радарні прилади. Коли один раз оповідчач підійшов до такого МІГ'а з радаром, то росіянин його брутально відштовхнув. Тож оповідчач з невістотою твердить, що кожний американський літак, збитий під час нічних рейдів (себто коли живають радару), це діло російських летунів, які мали під час війни на фронті 400 МІГ'ів (інші 400 були пілотовані китайцями, а 125 — корейцями).

Росіяни керували мобілізацією, вишколом, поведінкою в Азії, як в завоєйованій країні й почували себе тут цілком безпечно. Колись корейці-летуни спитали росіянина-інструктора в Чонгін, чому їхня академія не забезпечена

ПРАЦЕЗДАТНІСТЬ НАСЕЛЕННЯ ВЕЛИКОГО МІСТА

Великі американські міста ростуть не пропорційно до населення допливу свіжих іммігрантів, як це раз-по-раз стверджують статистичні дані. Це стосується головним чином прибережних міст, як над Атлантикою, так і над Північним океаном. Однак тому, що ці міста — де тільки центри, докируги яких розміщуються різні скупчення, на периферіях, вони можуть бути позначкою для свідомих своєї цілі осіб, а то й родни та груп, які залягувати своє життя на майбутнє.

Ньюйоркський департамент міського планування опублікував статистичні дані, які

відомо, що бомбового нападу американців й отримали левенню відповідь, що американці ніколи не будуть бомбувати Манджурію, щоб не викликати третьої світової війни.

Перша зустріч з росіянами була вимовна: грукот у двері й крики, щоб подавати "сул" (корейське вино). Проте на початку червона влада була досить лагідна й обережна. Корею називали демократичною (не комуністичною) країною. Все змінилось з 1948 року, коли членів демократичної чи інших партій, оголошувало за ворогів народу. Книжки з Південної Кореї заборонено. Поведено наступ на релігію й усіх безбожників був наляганий. Усіх вчителів некомуїстів вигнали з шкіл. Вивчення англійської мови було припинене.

У підручниках з'явилася поважна нападів на Америку й президента Південної Кореї. По всій країні ведено антиамериканську пропаганду, а у військовій сповіщено, що американці живлять "полонених, як досвідчених матеріалів під час випробування атомових бомб. У всій країні розсунула густо свою сітку таємна поліція й люди стали боятися розмовляти, "бо кожний сусід і друг може бути шпигуном або інформатором".

Втікач оповідає багато подорожів, але й досить наведеного тут, щоб уявити собі поведінку, в якій переколюються країні Азії на воєнні бази. Молоді виховані в комуністичному світогляді й став слухалим знаряддям Кремлю. Кум Сок Но, особливий інтелігентний, зрозумів заборищені пропаганди, але він — виняток. Більшість стають цирими советськими патріотами, готовими покласти своє життя за майбутнє, яке несуть світові "доброчинці з Москви".

Невичерпні людські бази в Азії переколюються на армію проти ще вільного світу. Жаклінні босні винаходи скріплюються сотками мільйонів готових на все воляки Далекого Сходу. Окрім офіційного війська комуністичних країн, готуються пробачні відділи з населення країн, яких Москва залягувала "звільнити".

Військові інструктори мовили корейцям навчали їх, що "світлова перемога буде здобута модерною зброєю, а не вірою". І цю модерну зброю Кремль дає задураченному більшовизмом світові між задураченнями й злочинами.

настільки характеристичні своїми інформаціями, що прибирають загальніше значення. Іде просто про те, як так зване "біле" населення зможе втриматися в провідному становищі в великих містах. Період для передбачення встановлений на двадцять років. Передбачування же не становить факту, бо кожного року може статися якась несподівана подія, яка змінить теперішню підставу до висновків, однак варто поважно пригадуватися над с. о. стереженнями департаменту планування. А ці спостереження такі:

Упродовж двадцяти років, тобто від останнього перепису населення в 1950 р., до 1970 р., кількість населення в місті Нью Йорку зростає на 680,000 душ і охоплюватиме 8,870,000 осіб, тобто приріст населення становитиме 9%, при чому окремо рахується порт-ріканці, які або народжуються в Нью-Йорку й прибувають до Нью-Йорку, або одні з батьків є уродженцями Нью-Йорку. Однак, коли взяти до уваги расове відношення, то кількість білих людей, а з цим зменшиться й відсотковий стан білих людей, — з 87,3% в 1950 р. до 72% у 1970 р. Зате зростає кількість небілого населення з 9,6% в 1950 р. до 14,5%, а порторіканці — з 3,1% в 1950 р. до 13,5% в 1970 р.

Департамент планування приходить до висновку, що кількість білого населення в Нью Йорку охоплюватиме 60 відсотків, а небілого, вже рахуючи порторіканців — 40 відсотків.

Самі цифри про відношення білого й небілого населення не мають великого значення для людей, що не застановлюються над продуктивністю й працевдатністю осіб без уваги на їх расу. Однак, хто досліджує статистику великих міст, той переколюється, що особи, які дістають допомогу на життя з міських добробутних фондів, здебільшого, походять з представників небілої раси або порторіканців.

Щойно, коли з'являть до уваги цей факт, загальне населення міста стає перед питанням: звідси набрати фондів на утримання безробітних, що призидать до великих міст як іммігранти?

Для насвітлення цієї справи треба знову навести статистику віку, тобто працевдатності населення великого міста. Відсотково білих осіб народжується менше, ніж небілих, а зокрема не-

ри й порторіканці виявляють непропорційно великий приріст. Загальною приймається, що людина є нормально працевдатною від 15-го до 65-го року життя. В 1950 р. було в Нью Йорку 20,8% малолітнього населення, отже якщо від 15 років, і 7,7% осіб понад 65 років життя, — разом 28,5% — таких, що не можуть повністю заробляти на життя, і до утримання мусять хтось інший причинитися. У 1970 році передбачається 22,6% малолітніх тобто таких, що не мають 15 років, і 12,3% осіб понад 65 років — разом відсоток непродуктивних осіб становитиме 34,9, або кругло 35.

Кількість осіб понад 65 років в 1970 році збільшиться на 447,000, — і становитиме 1,052,000. У 1950 році нараховувало 2,5% найбільш продуктивного населення, тобто у віці 15-64 роки, а в 1970 році кількість працевдатних осіб відсотково буде менша, бо висноється 1,9, або кругло 2% на 35% непродуктивних. Це вказує, що працевдатність, у порівнянні з непродуктивністю, буде зменшуватися і зменшенням білого населення. Отже, зменшене "число продуктивних одиниць нестиме на собі тягар утримання непродуктивних одиниць, коли вони малолітні; а допомоги непродуктивним, коли вони постаріють". З цього дехто приходить до висновку, що треба буде-притатити до праці старші особи, бо не буде кому обслуговувати непрацевдатних міських людей.

Хоч нові винаходи підвищують видатність пересічного робітника, все ж такі пересічний громадянин мусять пригадуватися, як може велике місто, яке притягає всі елементи, дати собі раду з напливом населення, що, незвичайно до міських відношень, не легко пристосовується до міського життя і тому іноді стає тягарем для корінного населення. Цей тягар покладе не тільки в утриманні великої кількості непродуктивних осіб, але й в поборюванні всьлякого роду злочинності, яка йде впарі з недостатньою праці, мешканцями, шкіл і особливо клубів для молоді.

Оці міркування повинні в першу чергу стати предметом застанови для зворотної частини нової американської спільноти, яка це не погодилася з міським способом життя, вивіривши з примітивних відношень сільського оточення в Європі. Ці люди мають ще спроможність окласти собі свій життєвий план на найближчу майбутність, зрозумівши, що нова країна — це вже їхня постійна батьківщина, а не хвиляний чи перехідний табір.

Обороняють закон про охорону дитячої праці

Нью Йорк, Н. Й. — Крайній Комітет для охорони дитячої праці видав заяву, в якій твердить, що не можна шукати зросту числа злочинів малолітніх в тому факті, що закон забороняє фізично працювати тим учням, які не добре поведуться в вищих класах середньої школи, або які не можуть собі дати ради з наукою в школі. Секретарка цього комітету, Гертруд Фолкс Займанд, заявила, що немає причинних зв'язків між затрутенням і злочинами.

ми малолітніх. "Злочинність" молоді, — каже вона, — це наслідок багатьох причин, внутрішніх і зовнішніх, і тому треба брати до уваги ці всі причини, коли хочемо вивести питання, чому зростає число злочинів малолітніх".

Однією з цих причин є такова й праця малолітніх, яка на одних дітей впливає так, що творить їм увесь зміст життя і кафе їм забути про виласовування енергії на злочинні дії. Але деколи праця, яку не злоріть малолітній, може кинути його на шлях злочинів. Згідно з звітом комітету, в 1954 шкільному році було в ЗДА затрутення хлопців і дівчат у віці від 14 до 17 років кожно двох мільйонів, а це коло одного мільйона дітей працювали тільки влітку під час шкільних канікул. Комітет поручає політисні закони для охорони праці малолітніх в тих стеях, де вони недостатні, більшу опіку дітям в школах, забезпечення їм можливості закінчувати середню освіту та опікуватися ними, коли вони вже працюють.

Ставайте членами Українського Народного Союзу, а тим самим і співзасновниками 16-мільйонного маїна УНСоюзу.

каленко був очевидною на великому підозрінні у дарської адміністрації. Не можуть причетитися до його легальної культурницької роботи, не минала вона жадної нагоди, щоб ще поставити ці роботи якесь перешкоду. Конфіскувала газету або накладла на неї штраф за трохи гостріші статті, переслідувала передплачниками і читачів тощо.

Вол. Дорошенко

Є. Х. ЧИКАЛЕНКО

(З нагоди 25-ліття смерті)
(1861-1929)

(3)

Можна сміло сказати, що без Є. Х. Чикаленка ми, мабуть, не мали б на Наддніпрянщині українського цюденка, бо хоч у нас не бракувало грошовитих людей, а то й мільйонерів, проте ніхто з них не клавився з жертвами на українську пресу, а якщо б брався за якесь видання, то після одного-двох чисел відсакував, і часини (напр. "Слобожанщина" в Харкові, або "Запоріжжя" в Катеринославі) собою провалювалися. А Чикаленко не щадив ні коштів, ні труду на видавання "Раді" й ні тягар видання без нарікань, продаючи десятину за десятиною свого добре загосподарованого маєтку, щоб тільки покрити її дефіцит. В 1907 році продав він частину землі в Перешорах і дав на

ших цілей. Трохи допомагав Л. М. Жебуньов, але він не міг багато дати й уділяв із своїх достатків що міг, зате наполегливо збирав для "Раді" серед деяких грошовитих земляків. Однак головний тягар ніс таки сам Є. Х. Чикаленко. Цю його жертву може оцінити лише той, хто розуміє, яку велику просвітньо-освітньому й національно-організаційну вагу має періодична, а особливо щоденна преса. Адже преса є важливим, а не раз головним, або й єдиним організаційним чинником у житті громадянства, особливо при браку легальних політичних партій.

"Раді" була, з одного боку, справжньою школою національного осяднення й організації громадянства та громадянської праці нашого громадянства на Наддніпрянщині України, а для багатьох українських письменників школою, де вони ставали своїми першими кроками, зокрема журналістичними, де виховувалися наші газетарі, що й ми на Наддніпрянщині з браку власної преси майже не мали.

Отже уже само видавання

"Раді" увічнює Чикаленковим ім'я в літопису української культури. Євген Харлампонич любив говорити, що він цинічний патріот, який полюбили Україну до глибини своєї кишені, у протилежність до тих, що присягалися в любові до глибини своєї душі, але на ділі нічим її не виявляли. Чикаленко належав саме до тих перших.

Попри свої клопоти з "Радіо" знаходив "старий пап" час і на інші національно-громадські справи. Він відомий, як популяризатор, не тільки своїми "Розмовами про сільське хазяйство", але й "Розмовами про українську мову", що вийшли кількома виданнями під різними назвами. В них обстоював Чикаленко уживання рідної мови та оборону її чистоти й правильності.

В останніх роках свого життя визначився Є. Х. Чикаленко також своїми "Сповіданнями" й "Шоденником", що їх видавало львівське видавництво "Червона Калина". Ці його мемуари, поруч із "Сторінками минулого", є першочисленим джерелом історії українського наці-

онального руху на Наддніпрянщині перед першою світовою війною. Без них негоден обійтися ні один історик цього руху. Написані вони дуже цікаво й живо і читаються, як справжня повість. Тепер вони виходять у Нью Йорку другим виданням заходом УВАН.

Але Євген Харлампонич елеваний був не тільки як популяризатор, філіатроп і мемуарист. Він займав в історії новітнього українського руху видатне місце й як громадський діяч. Як задував за його участь в українських громадах в Одесі й Києві в Загальній Українській Організації та в першій легальній українській партії. За Столипінської реакції, коли легальне існування українських політичних партій в Росії стало неможливим, Євген Харлампонич бере участь в утворенні законспірованого "Товариства Українських Поступів" (скорочено ТУП), що об'єднувало перед першою світовою війною все політичне українське громадянство Наддніпрянщини.

Об'єднання це нагадувало білий-мешч галицько-україн-

ську націонал-демократичну партію, але було воно не партією, а свого роду вільною спілкою, куди входили й люди далеко радикальніші, ніж галичці, як їх дражнили їхні противники, "на цаль" демократ. В усякому разі наддніпрянський й наддністрянський демократи стояли близько себе. Об'єднувала їх визначна особистість М. С. Грушевського, що був ніби подвійним амбасадором — у Києві галичаним, а у Львові наддніпрянським.

Отож поруч М. Грушевського, Ллії Шпрага, Вол. Шемета, Вол. Леонтовича, Ол. Лозовського, С. Єфремова та ін. видатну роль в ТУП'і грав і Є. Х. Чикаленко, як правдивий муж совіту. До його розважкого слова, до його мудрої думки, розумної, заснованої на досвіді поради уважно прислухалися всі місцеві українські діячі. Завдяки своєму тактові тишався Чикаленко великою симпатією й пошаною в усіх колах українського громадянства, не виключаючи й молоді. Дім його — зимою в Києві, влітку — в польському маєтку в с. Комоніці на Ширитин-

щині був свого роду всеукраїнським клубом. Тут збиралася визначні представники й старшого й молодшого покоління, обговорювалися різні політичні, громадські, літературні й наукові справи та в результаті цих розмов і суперечок поставали всілякі плани, які опісля реалізовували в формі того чи іншого підприємства або видання. Тишався Євген Харлампонич також загальною пошаною в Галичині

3 ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Нью Йорк, Н. Я.

Посвящені доміни Кредитової Кооперативної „Самомоці“

У День Подяки, 26-го листопада ч. р., відбулося посвячення власного дому Кредитової Кооперативної „Самомоці“ при 68 1st St. у Нью-Йорку. Акт посвячення мав місце в просторій залі бюро Кредитивної на першому поверсі. У посвяченні взяло участь коло 80 осіб. Після акту посвячення присутні поділилися на дві групи: одна поїхала до місця будівництва, інша залишилася в залі. Після акту посвячення присутні поділилися на дві групи: одна поїхала до місця будівництва, інша залишилася в залі.

Увечері взяли участь члени управи центральної „Самомоці“, члени „Кредитивної Кооперативної „Самомоці“, члени „Самомоці“, члени „Самомоці“, члени „Самомоці“.

Геммонд, Індіана

Листопадове Свято і Сорочилинське Ювілейне УСС

Як і минулих років, так і цього року Українська Громада в м. Геммонд, Інд., гідно відзначувала день Листопадового Зриву в неділю, 31 жовтня ч. р. Цьогомісяч Листопадове Свято відзначили разом з сорочилинським Ювілейним УСС.

Святкування Листопадового Зриву і Ювілей УСС започатковано Мольбеним в місцевій українській православній церкві св. Архистратига Михаїла в наміренні українського народу і Папи Римського за упокоєння всіх українських армій і всіх держав, що воювали в українській державі.

Вступне слово в англійській мові читав пан Діан Солян. Головним промовцем був український УСС, учасник наших визвольних змагань, відомий в українській громаді як „Самомоці“.

Під кінець програми виступив гарний ансамбль з нашої громади п. Антін Маленюк, один з найстаріших піонерів на українській громаді в Індіані, який сказав, що від щирої серця радіє, що його сорочилинська праця в нашій громаді не залишилася без уваги.

Представники ЗУАДК п.н. Венцель з трудом могла підняти в сьогоднішній членів Кредитової Кооперативної тих схи-

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

У СПРАВІ ЗВІРКОВОЇ КАМПАНИ „СВОБОДИ“

Дотеперішні звіти із збіркової кампанії на пресовий фонд „Веселки“ викликають на зрозумілія серед загальної членів УНС та читачів „Свободи“ для так важливої справи.

Але ніхто не заперечить, що збірники на пресовий фонд, це засіб надзвичайно тоді, коли не вистачає грошей. Нормальним засобом самодіяльності видавництва було збільшення числа передплатників „Свободи“, піднесення передплати на „Свободу“ та запровадження окремої передплати на „Веселку“, як і донедавна розбудова відділу оголошень.

Але між тим двома скрайніми засобами існують деякі можливості самодіяльності, які не вистачають, щоб так висловлювати „утилітарні“ статистичні показники по передплаті „Свободи“.

Кожного місяця зразки, що коли число передплатників Українського Народного Союзу збільшилося понад 14 тисяч, то число членів „Свободи“ збільшилося на 16 тисяч.

У той різницю — 25 тисяч — складаються збільшені статистичні дані передплати — жінки, члени родини в „Новому Світі“ та члени збільшені тимчасово від передплати тому, що живуть з іншим передплатником „Свободи“ чи з іншим членом. Слухання є постановою про збільшення від обов'язку передплати жінок — членів УНС, які вони живуть в домашній спільності з іншими членами, що передплатують „Свободу“.

Слухання є також збільшення від передплати членів, родинно в Америці, які ні не зміє читати по українськи. Але тоді вистачить підняти їх під передплату з іншим членом, який передплатує „Свободу“ згл. членів, що не уміють читати по українськи. Не має зовсім причини збільшати від обов'язку передплати жінок — членів, які не живуть у родинній спільності з іншим членом, передплатником, та членів, родинно в Америці, які ні не зміє читати по українськи.

Коли б усе це було б, тоді можна б дістати належну кількість членів — передплатників.

Зовсім слушним було б, щоб запровадити для членів УНС, родинно в Америці, що не зміє читати по українськи, „Український тиждень“. Коли усе це було б, тоді можна б дістати належну кількість членів — передплатників.

Але тоді вистачить підняти їх під передплату з іншим членом, який передплатує „Свободу“ згл. членів, що не уміють читати по українськи. Не має зовсім причини збільшати від обов'язку передплати жінок — членів, які не живуть у родинній спільності з іншим членом, передплатником, та членів, родинно в Америці, які ні не зміє читати по українськи.

Коли б усе це було б, тоді можна б дістати належну кількість членів — передплатників.

Зовсім слушним було б, щоб запровадити для членів УНС, родинно в Америці, що не зміє читати по українськи, „Український тиждень“. Коли усе це було б, тоді можна б дістати належну кількість членів — передплатників.

Але тоді вистачить підняти їх під передплату з іншим членом, який передплатує „Свободу“ згл. членів, що не уміють читати по українськи. Не має зовсім причини збільшати від обов'язку передплати жінок — членів, які не живуть у родинній спільності з іншим членом, передплатником, та членів, родинно в Америці, які ні не зміє читати по українськи.

Коли б усе це було б, тоді можна б дістати належну кількість членів — передплатників.

Зовсім слушним було б, щоб запровадити для членів УНС, родинно в Америці, що не зміє читати по українськи, „Український тиждень“. Коли усе це було б, тоді можна б дістати належну кількість членів — передплатників.

Але тоді вистачить підняти їх під передплату з іншим членом, який передплатує „Свободу“ згл. членів, що не уміють читати по українськи. Не має зовсім причини збільшати від обов'язку передплати жінок — членів, які не живуть у родинній спільності з іншим членом, передплатником, та членів, родинно в Америці, які ні не зміє читати по українськи.

Коли б усе це було б, тоді можна б дістати належну кількість членів — передплатників.

Зовсім слушним було б, щоб запровадити для членів УНС, родинно в Америці, що не зміє читати по українськи, „Український тиждень“. Коли усе це було б, тоді можна б дістати належну кількість членів — передплатників.

Але тоді вистачить підняти їх під передплату з іншим членом, який передплатує „Свободу“ згл. членів, що не уміють читати по українськи. Не має зовсім причини збільшати від обов'язку передплати жінок — членів, які не живуть у родинній спільності з іншим членом, передплатником, та членів, родинно в Америці, які ні не зміє читати по українськи.

Коли б усе це було б, тоді можна б дістати належну кількість членів — передплатників.

Зовсім слушним було б, щоб запровадити для членів УНС, родинно в Америці, що не зміє читати по українськи, „Український тиждень“. Коли усе це було б, тоді можна б дістати належну кількість членів — передплатників.

Але тоді вистачить підняти їх під передплату з іншим членом, який передплатує „Свободу“ згл. членів, що не уміють читати по українськи. Не має зовсім причини збільшати від обов'язку передплати жінок — членів, які не живуть у родинній спільності з іншим членом, передплатником, та членів, родинно в Америці, які ні не зміє читати по українськи.

Коли б усе це було б, тоді можна б дістати належну кількість членів — передплатників.

Зовсім слушним було б, щоб запровадити для членів УНС, родинно в Америці, що не зміє читати по українськи, „Український тиждень“. Коли усе це було б, тоді можна б дістати належну кількість членів — передплатників.

Але тоді вистачить підняти їх під передплату з іншим членом, який передплатує „Свободу“ згл. членів, що не уміють читати по українськи. Не має зовсім причини збільшати від обов'язку передплати жінок — членів, які не живуть у родинній спільності з іншим членом, передплатником, та членів, родинно в Америці, які ні не зміє читати по українськи.

Коли б усе це було б, тоді можна б дістати належну кількість членів — передплатників.

ЩОСЬ НЕБУДЕННЕ

(Фейлетон).

І подумати, яке диво! Іде оці Петро Гребіню вилучено з устаткування. Я йому на зустріч, і оці протипаю: Петро Гребіню, чи не Петро Гребіню? Та він же. Тільки як це можливо, щоб Петро Гребіню так усміхався? Шостий рік його зустріаю на давнянських стрітах як усміхення суму. Довкола галасливий портторко, гамірливий жиди, простодушний слов'яни, а Петро Гребіню як нещогогоствітний поміж цим збродом бродить, голови понурив... Не заступи його дух гасу. Не заступи тугу за зеленими горами туга за зеленими... доларями.

Стану, було, розраджувати. — Дивіться, Петре, яке диво, скільки цього народу на світі.

— А ти самотній! — каже. Зупинимось на бруклінському мості — перед нами внизу змародери Мангетну — кажу — яка велич! Нагрі розблені альпійські скелі. Тамтє?

— Я Карпати тямлю — каже. — Зелень верхи, і це верхи. Як сонце заходить, ліси багровіють. А потім поволи меркнуть. Тускнють колорити. Темна сінь стає ще гущіша, важка. Потім у якійсь миті сінь тоне в темні. Темніють гори під зазором небозводу.

То станемо з Петром Гребінєм над морем. Від нього відірветься. Ні душі. Позад нас гайок, над нами сонце, а під ногами, аж до об'ру, море.

— Як люблю — кажу. — Змиває море журу з серця. А він: — Читай недавно записки Коцюбинського з подорожі за кордон. Не те жуже море. Сире, безраднє...

А оце усміхався Петро Гребіню, що й ругався на молодечку. Гляджу я підозріло, чи був, з туги тієї не забував думками задалеко.

— Ге — кажу — щось це ви незвичайні. Щось небуденне сталося. — А небуденне — каже. — Та що ж це?

— А так. Раз наші емігранти. — Та неже ж? Хто? — Леви? „Україна“? — Шість більше! — В Американським Комітеті нарізати свою резолюцію пропали! — Шість більше! — Це раз виступили в конгресовий рекорд, що є в Україні в світі? — Шість більше. — Ну — кажу — ледве ви може вже бути щось більше.

Ой, може — каже він — для смерті бл. п. проф. М. Грушевського, і наш обов'язок ко дати відповідний відзначення, бо М. Грушевський був українцем великого формату і має заслуги перед нацією. Він, як історик-универсальний, вирізнявся масатам своєї нації. Одного „Історію України — Русь“ він створив немірнуний фундамент, на якому нашим обов'язком є збудувати гідну будівлю самостійної української держави. Ця праця знала на чільні світі і є коштовним національним скарбом.

А. Гудовський.

ВИКОНАЛИ СВОЇ ОБОВ'ЯЗКИ

У свій рубіж друкують з призначенням і надією, щоб громадяни, що приналежать до добровільної доплати до передавання „Свободи“ та свою пожертву на фонд дитячого журналу „Веселка“.

Робочко, Київська	\$5	Р. Валяда, Воля	2
Кушнір, Шіаго	5	М. Муцілівський "	2
І. Олександрів, Філа.	5	А. Корбін "	2
Нахра, Дітройт	5	Г. Гіна, Нью Гейвен	2
С. Колесова, Торонто	5	М. Гузар "	1.25
Д. Р. М. Попадюк, Мінеаполіс	5	І. Вула, Воля	1
Валлабан, Гейстон	5	М. Макогін "	1
Трачук, Торонто	5	С. Грегук "	1
Пастернак, Гейстон	5	С. Град "	1
Д. Р. М. Зарицький, Вула	5	В. Кіт, Нью Бронкс	1
Кухта, Київська	3	В. Павлишин, Київська	1
Лотеніш, Дітройт	2.50	І. Вобла, Ст. Джеймс	1
Сухий, Річмонд	1	О. Супіла, Елізабет	1
Д. Р. М. Гой, Ньюарк	2	С. Микита, Едістон	1
Когут, Ньюстед	2	В. Куряло, Сиракуза	1
Мінко, Акрон	2	Л. Куряло "	1
Золі, Гейстон	2	Т. Шкларенко "	1
Гриня, Амстердам	2	М. Яворський "	1
Сокач, Міл Гров	2	А. Лаба "	1
Каліновська, Елізабета	2	Н. Лесюк "	1
Вобіньський, Філадельфія	2	В. Смага "	1
Насомечка, Шіаго	2	М. Снігур "	1
Курдіш, Торонто	2	М. Кіосик "	1
Шабалі, Шіаго	2	Н. Кіосик "	1
Рудий Ігана	2	А. Чернішівська, Шіаго	1
Волончук, Мейрове Парк	2	А. Чернішівська, "	1
Завальчук, Сиракуза	2	М. Борнішівський, Воля	1
Гіля, Елізабет	2	В. Вовніховський, Торонто	1
Кішківська, Спрінг Валей	2	Сердік, Мейстерс "	1
Дікордія, Нью Йорк	2	С. Мамтур, Дітройт	1
Малаш, Джерсі Сіті	2	Н. Валончук, Шіаго	1
Прокон, Нью Йорк	2	П. Рететич, Шіаго	1
Лунський, Філа.	2		
Пігулак Сиракуза	2	Разом	\$ 135.75
Пилишин "	2	Разом проголошено	\$ 512.96
Трач "	2		
Кушнір "	2	Разом вплинуло	\$ 648.71
	2	на фонд „Веселка“.	

Нью Йорк домагається флюоридації води

Нью Йорк, Н. Я. — Департамент Здоров'я у своєму звіті Міській Раді Нью Йорку стверджує, що найкращим і єдиним засобом проти ніщення зубів є пиття флюоридованої води. Коли додати до міської частини води одну частину флюориду, то це заощадить батькам дітей мільйони доларів, які вони мусять видавати на лікування їхніх зубів, — сказав у цьому зв'язі. Департамент Здоров'я вказує, що стан здоров'я відповідало устаткуванням.

Гелікоптери перевозять пасажирів

Нью Йорк, Н. Я. — Нью-Йоркські Повітряні Лінії почали перевозити пасажирів із Нью Йорку до Нью Бронксу. Н. Я. і поширили рух гелікоптерів, які курсують між Нью Йорком і Перл Рівером. Н. Я. Гелікоптери будуть перевозити також сироту проти дитячого параличу та проти скелетних аномалій численні випадки занору.

Третє покоління вчиться танцювати

Дітройт, Міч. — „Ді Дітройт Піктеріел Мейн“ з 7-го листопада на двох сторінках висвітлює сім знімків, які показують, як пані Іванна Драгиди навчає групу з 40 українських хлопців і дівчат українських народних танців. Всі учні — це адебільшого вже третє покоління, яке в національних строках з завітанням вчиться виконувати „присядки“ та танцювати аркана. Це навчання відбувається в залах Дітройтського Міжнародного Інституту. Між чотирнадцятьма учнями пані Драгиди є Клеренс Мессон і Дейвід Мартин.

УВАГА! Провідне, Р. Ай, Менвіл, Р. Ай, Вунсакет, Р. Ай, Потакет, Р. Ай, Централ Фолс, Р. Ай, та околиці.

Парафіліальний Комітет Української Православної Церкви в місті Провідне, Р. Ай, алаштує

ЗАБАВУ З ТАНЦЯМИ

яка відбується в суботу, 4-го грудня 1954 р., у залі при Pottery Ave., and Ocean Street Початок о 8-й вечора. Забави приграв першорядна оркестра. — Вуфет обеталений розішлю.

Збірка з ЗАБАВИ призначена на будову нової Церкви. Комітет запрошує громадянство прийти численно. Парафіліальний Комітет.

ПОНАД 1000 ІМПОРТОВАНИХ І ТУТЕШНИХ ЛІКУВАЛЬНИХ ЗЕЛ

ТА ЛІКУВАЛЬНИХ РОСЛИННИХ ЧАЙВ на всі потреби. Найбільша і найстарша українська крамниця зел в Америці! WORLD HERB COMPANY 459 — 18th Avenue, Newark 3, N. J. Cor. Springfield & 18th Ave. Tel.: Bigelow 8-1777

„УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР“

Д-р А. Т. КІЗЕН Нове доповнення і виправлення видання. Книжка охоплює всі методи і способи лікування. „УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР“ в кожній УКР. ХАТІ! Ціна \$8.00. Замовлення з належністю надіслати: „SVOBODA“, 81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J.

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ КЛУБ У ФІЛАДЕЛФІ

і Літературне Видання „КИВ“

— влаштує —

для відзначення 700-річчя міста Львова

оригінальний літературний вечір п. н.

НАШ РІДНИЙ ЛЬВІВ

в суботу, 4-го грудня 1954 р.,

о годині 7:30 вечором,

у великій залі Української Централі в Нью-Йорку

при вул. Вільямс ч. 180.

У ПРОГРАМІ: дві частини: літературна і весела із скещами, веселими куплетами, монологами і піснями.

Виступають колишні артисти Львівського Театру.

Квитки вступу в ціні \$1.00 і \$1.50 при касі в день вистави.

Запрошують на цей оригінальний вечір всіх українців, з Нью-Йорку, Нью-Йорку й околиці.

ФОТОАЛЬБОМ „ЛЮБІТЬ УКРАЇНУ“

668 красавиць фотографій з всієї України 163 ілюстрації українського мистецтва 297 ілюстрацій з української історії. Супровідні українські і англійські тексти. Люкусовий папір і оправка. Цей альбом — найкраща пам'ятка з України. ЦІНА \$12.50 з пересилкою.

Замовляти: „SVOBODA“ BOOKSTORE

81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Український Нар. Дім у Нью-Йорку потребує ще \$12,000, Чи знайдеться 480 українців і українок в Нью-Йорку, що куплять по 1 шерові по \$25?!

Українського Народного Дому 140-142 — 2nd Avenue, New York City

ПРАЦЯ
HELP WANTED—MALE

ТОКАР
Знання німецької мови.
Стала праця. Голоситись:
MID-ISLAND INSTRUMENT CO.
935 Jerusalem Ave., Uniondale, L.I.
Tel. IV 1-9528 or IV 9-5986

МАШИНИСТИ
на оператори потрібні до кожної праці. Побажали мужичини з фабрики досвідом.
Добра платня і стала праця.
H. & N. ENGINEERING CO., Inc.
127 Water St., Paterson, N. J.

HAIRSTYLIST —
COLORIST
Талановитий. Першорядний клієнтів \$125 платня плюс комісію. Короткі години.
Телефон:
PE 8-1130

ПРАЦЯ
HELP WANTED FEMALE

РЕСТРОВАНІ
ПІКЛУВАЛЬНИЦІ
200 ліжок в загальному шпиталі й школі піклувальниць. Недавній відкритий новоселин. Легкий догляд автобусами і поїздами. Знаходиться в центрі міста. Зв'язатися з директором.

• Платня від \$250 до \$300 на місяць.
• Харчі, прання, з мещанським або без.
• Підприємливі й авансові як якість час.
• Довільні особисті користі.
Зголошення до "Nursing Office".
EAST ORANGE GENERAL HOSPITAL
East Orange, New Jersey

УКРАЇНСЬКА УСТАНОВА
пошукує
МАШИНИСТІ
що знає
стеносграфію.
Голоситись:
P. O. BOX 1169
CHURCH ST., NEW YORK 7, N. Y.

КУПУЙТЕ
В ПІДПРИЄМСТВАХ,
ЩО ОГОЛОШУЮТЬСЯ
„В СВОБОДІ“

САЛЬОН КРАС
„МАРИКА“
Щоденні години
від 8. рані до
8. вечір.
318 EAST 6th ST
(Bet. 1st & 2nd Ave.)
NEW YORK 3, N. Y.
Телефон:
GRamercy 5-7244

СТІННІ
КАЛЕНДАРІ
на
1955 РІК
Релігійні, Світські
Ціна 35 цт.
Патріотичні
(Франко-Шевченко
— пара)
Ціна 50 цт. за кожний.
Замовлення слати на адресу
"СВОВОДА"
81-83 Grand Street
Jersey City, N. J.

"МІЗАР"
БОРОГ
РЕВМАТИЗМУ
Випробуваний серед
яких протиприродних
му і перестудити. До
помагати при болюх
в руках, ногах і в
крав. Усі ці недуги
зникають після вжиття "МІЗАРУ". Великий спосіб коштує \$7.00.
Наказується посылати разом з
замовленням на адресу:
JOSEPH SOROKOWSKI
900 N. Taylor Ave., Oak Park, Ill.

ПІДРУЧНИК ГРОМАДЯНСТВА
(CITIZENSHIP HANDBOOK)
Накладом
Злученого Українського Американського
Допомогового Комітету
ЦІНА 50 ЦЕНТІВ.
Можна набути в книгарні „Свобода“:
"СВОВОДА", 81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J.

П. LUTWYENKO, 1178 N. Clinton Ave., Rochester 21, N. Y.

3i Спорту

ЕЛІЗАБЕТ, Н. ДЖ.
СІЧ — КОСТЕК С. К. 1:0 (1:0)
Елізабет, 28 листопада. — Тижня запланована перемога Січ в першій грі за Чашу Амагів Америки. Малюча перед собою сильнішого противника всі Січівці свідомо гарували і були технічно кращою дружиною. Обидві команди мали силу в своїх оборонних формаціях, так, що й січівцям нападони не легко було пробиватися до ворожих воріт. Напад Січ, головний в першій півгоді, поспішав гарячими акціями (Федішин, Вітків) і на мою думку, тільки втратив на силі після неоправданих змін у другій половині.
Вже в перших хвилинах Січ добувся провадження в стрілу Маланчука, коли воротар випустив з рук сильний м'яч. Оборонні лінії Січ, де домінував Олівець, втрапили в першій половині, внаслідок задури з брутальним змаганням (м. 3) Костек, зажди правогового і неспроможного Панкевича. Наш „динамоєць“ — (так його „величають“ співматерини) — потім контужив коліна, і брав Панкевича багато заважав на дальшому ході гри.
По зміні пів акції напад на Костеків стави більш небезпечним. Січівці зуміли гарною атакою вперто відкинути перемогу і право на дальші гри за чашу.
Судді був нерішучий і робив підозрілі „похибки“.

В. С.
ВСТУПАЮЧІ У ЧЛЕНИ
У. П. СОЮЗУ
• Business Opportunity •
САЛЬОН КРАС
Повне і модерне влаштування в селі. 6 операторів. Гарна клієнтська. Добре біз. по зношенню на Queens. Спільний ліжко, продається з стра до по д. умір. ціни. Телефон: FI 3-7640 or MI 2-3231, after 7 P.M.

FURNITURE REFINISHING BUSINESS
Повне влаштування. Добре положення. \$9,000 річ. оборот. \$500 рент. Властник продає по умір. ціні. Зв'язатися до власника 4211 New Utrecht Avenue (Bet 42 & 43 St.), Brooklyn, N. Y. Phone UL 3-8388

GAS STATION & ADJOINING REPAIR SHOP
Повне влаштування. 12,000 gall. Досконала нагода для доброго механіка. Властник продає по дуже умір. ціні з уваги на інші бізнес.

РЕСТОРАН
Повне влаштування. Бізнесове положення біля фабрик. Помір. рент — вишній на 5 в. Властник викидає, продає по дуже умір. ціні. Зв'язатися до власника: 1795 — 1st Ave. (Bet 93rd St.) New York City Phone LE 4-7572

ЯКЩО ВИ ЗДЕРЖИТЕ НА СІМПОТІВІ АСІ МАТИЧНИЙ КАШІ ЛЕ М ЧИ БРОНХІАЛЬНИЙ ЗА ПАЛЕННЯМ, ТО НЕ ПРО ПУСТИТЕ НАГОДИ ЦЕ ПРОЧИТАТИ

Ось велика порада для терпеливих і зважених про майже чудесну поміч на такі симптоми: кашаль, відхрип, потуги дихання, спазматичні кашелі під час задержки флегми, задухання та інші терпіння, що відуть у парі з астматичним кашлем та бронхіальним застудом. Цей чудесний лік, званий PENNYL, творить чудеса як від кашлювального поміч в цілиту ації. Одна доза, як відомо, приносить полегшення. Тепер цей лік доступний читачам цієї газети які можуть одержати пляшку спеціальною запискою цей лік зок до OREGON DRUG PRODUCTS, Dept. 39, Box 762, Peoria, Ill., N. Y. Не треба висилати грошей. Вистарчить вислати друком доклада Вам ім'я і адресу на зворотній стороні картки. Заплатити поштареві \$3 копівці переписки COD. По одержанні фляшки. Коли Вам стане легше від поганого симптому Ви признаєте, що це є найкращий видаток, який Ви колинебудь зробили.

РІЗДВЯНІ ДАРУНКИ!
УКРАЇНСЬКІ ЗОЛОТІ ХРЕСТИКИ з пробою та трюх колірною емаллю. 14-кар. \$10, 18-кар. \$12. Золоті ланцюжки 10-кар. золота, довжиною 18 in. \$3.50, 24 in. \$4.50, які легко знімати через голову \$4.50, плюс за переписку та 2% Tax 50 центів (Ланцюжки без християн Tax 22%). Срібні ланцюжки масивні, сідельні для підвіски та мужчини довжиною від 18 до 24 in. \$4, з перепискою та Tax \$3. Висилаю поштою до ЗДА та Канади по одержанні вартості, або можна сплатувати частинами. У ЗДА післяплатою C.O.D. На випадок невдоволення повертати гроші. Звертайтеся по виписку.

ПІДРУЧНИК ГРОМАДЯНСТВА
(CITIZENSHIP HANDBOOK)
Накладом
Злученого Українського Американського
Допомогового Комітету
ЦІНА 50 ЦЕНТІВ.
Можна набути в книгарні „Свобода“:
"СВОВОДА", 81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J.

ПІДРУЧНИК ГРОМАДЯНСТВА
(CITIZENSHIP HANDBOOK)
Накладом
Злученого Українського Американського
Допомогового Комітету
ЦІНА 50 ЦЕНТІВ.
Можна набути в книгарні „Свобода“:
"СВОВОДА", 81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J.

ПІДРУЧНИК ГРОМАДЯНСТВА
(CITIZENSHIP HANDBOOK)
Накладом
Злученого Українського Американського
Допомогового Комітету
ЦІНА 50 ЦЕНТІВ.
Можна набути в книгарні „Свобода“:
"СВОВОДА", 81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J.

П. LUTWYENKO, 1178 N. Clinton Ave., Rochester 21, N. Y.

ПІДРУЧНИК ГРОМАДЯНСТВА
(CITIZENSHIP HANDBOOK)
Накладом
Злученого Українського Американського
Допомогового Комітету
ЦІНА 50 ЦЕНТІВ.
Можна набути в книгарні „Свобода“:
"СВОВОДА", 81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J.

П. LUTWYENKO, 1178 N. Clinton Ave., Rochester 21, N. Y.

ВІСТІ ЗІ СФУЖО

ОЛЕНА ЛОТОЦЬКА НА ЗТЗДІ
ЛУЖКІ БУК В ЕДМОНТОНІ
На запрошення Ліги Українських Католицьких Жінок Канади Олена Лотоцька взяла участь в Епархіяльному ЗТЗДІ БУКІ ЛУЖКІ у дніх 23-26 листопада в Едмонтоні. Дня 23-го листопада вона промовляла на сесії Ліги на тему „Зв'язки з міжнародними жіночими організаціями“. У четвер, дня 24-го листопада вона виступила на спільній сесії Братства Українців Католицьких (БУК) і доповідно про конгрес Міжнародної Жіночої Ради в Гельсінкі та обидві наших центрів в Європі.

ПАН - ПАЦИФІЧНИЙ КОНГРЕС НА ФІЛІПІНАХ
При кінці січня 1955 відбудеться конгрес Пан-Пацифічної Асоціації Жінок у Манілі. Конгрес іде під гаслом „Економічна і суспільна співзалежність“ і має за завдання затишити господарські і культурні зв'язки країн над Тихим океаном.

Хроніка українського життя
В Бельгії

УЧАСТЬ УКРАЇНЦІВ В ДНІ КОМБАТАНТА В ЛЬСЬКІ
Останнім часом українське життя в ЛЬСЬКІ, Бельгії, позначилося цікавою подією: участю українців у традиційному бельгійському комбатантському святі. Після світової війни бельгійські комбатанти з усіма бельгійськими, як рівно як і громадськими організаціями міста Льська влаштували 15 серпня церемоніальний похід до форту Л'он Сен, для вшанування пам'яті героїчних бельгійських воїнів, що разом зі своїми командирами загинули в цьому форті під час першої світової війни.

Запрошення брати участь в цьому поході щороку видавалося й Товариство українських воїнів, від часу його заснування в Бельгії. Таке запрошення одержало воно в цього року і підготувало до участі в процесії один з найбільших відділів — львівський на чолі з головою відділу, старим воїном армії УНР, сотником Трохимом Бидловським.

На місці свята промовляв представник бельгійського військовий міністерства. Голова міста та інші урядові під звуки королівської військової оркестри складали вінки. Прийшла черга й на українців.

— Дані українські комбатанти! — лунало проголошення. Дні жінки в українських національних убраннях з вінками набилюються до монументу, який підійняв сотник та хорунжий з українським прапором. Сотник взяв у жінок вінки і поклали біля монументу, а хорунжий на знак пошани полагали склянки прапор. Після хвилини мовчання, вони відійшли на свої місця, даючи місце далішим делегаціям. Коли кінці всіх делегацій були зложені, українські свята під звуки бельгійського гімну профедіювали біля монументу. Учасно у святі Товариство українських воїнів у Бельгії заміняло участь у збереженні своїх військових традицій та свою приязнь до гостинного бельгійського народу.

КАРТКИ
НА РІЗНІ НАГОДИ
в українському стилі.
12 штук за \$1.00.
власна за попередній наділанням належності

"СВОВОДА"
81-83 Grand Street
Jersey City 3, N. J.

НОВЕ ВИДАННЯ ОПДІ
УКРАЇНА, ЗЕМЛЯ МОЇХ БАТЬКІВ
Описова географія України Юрія Сірого. Розкриті видання на крейдяному папері з художньою кольоровою окладкою П. Холодного та 46 ілюстраціями. Книжка корисна для молоді й дорослих! Ціна \$1.25.

Книжку можна набути в книгарні „Свобода“:
"СВОВОДА", P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

ТАРЗАН, ч. 3374, Говорить Африка.

ТАРЗАН, ч. 3374, Говорить Африка.
Невдаха Гарріген тремтів із страху, коли людина з джунглів лізла до нього.

Шукають Своїх Рідних

Увага: Зголошуватися на розшуки до З.У.А.Д. Комітету, треба на початку листа докинути подати під яким числом в розшуках було надруковано прізвище особи, яка Вас, як яку Ви шукаєте.

ГРУПА ЛИСТІ ДО:
20534 Михайло Андрійович могого вуйка, брата моєї мамки, Михайла Чуха, сина Гринця, села Уголина, пов. Стрий, котрий виїхав до ЗДА перед Т. Сіт. війною та мою дружину Христинку і сина Івана Андрійовича, які в 1944 р. були вивезені до Німеччини.

20534 З.У.А.Д.К. у важливій справі І. Івана Яремчука.
20536 Остап Ревуцький Маланю Павлович Сенік зі села Ожигів, окр. Проскурів, до укладу Німеччини, перебувала у Берліні.

20537 Катерина Чех приїжджує з могого вуйка, брата моєї мамки, Михайла Чуха, сина Гринця, села Уголина, пов. Стрий, котрий виїхав до ЗДА перед Т. Сіт. війною та мою дружину Христинку і сина Івана Андрійовича, які в 1944 р. були вивезені до Німеччини.

20538 Ігоря Левницький пані Охримович, доньку д-ра Степана Рудницького.
20539 З.У.А.Д.К. у важливій справі Василя Бурсака.
20540 Іван Гербель Ілька Кушніренко.

20541 Петро Шварок Андрія Мойсеса зі села Зубрич, пов. Бучач. В 1944 перебував в Австрії зі своїми синами, та Василя Шварок зі села Сінків, пов. Бучач, який виїхав до ЗДА більше як двадцять років тому.

20542 Стефан Кісіль з Англії родину батька Гринця Кісіль з села Піски, пов. Львів.
20543 Іван Сава з Вразилі куша Василя Кошура, який виїхав до ЗДА в році 1947 з Відня.

20544 Захар Глива із Австрії брата Стефана Гливу, що в 1924 р. виїхав до Канади а пізніше до ЗДА.
20545 Іван Кисель з Югославії Тимка Пришляка з села Волчина, пов. Вітебськ, який емігрував до ЗДА в 1907 р.
20546 Наталія Малько з Канади рідних або знайомих з міста Києва.

20547 Юрія Ширбан з полтавської області Марію В. Мінюк.

20548 Юлія Лупийчук тітку А. Кисель з могого вуйка, брата моєї мамки, Михайла Чуха, сина Гринця, села Уголина, пов. Стрий, котрий виїхав до ЗДА перед Т. Сіт. війною та мою дружину Христинку і сина Івана Андрійовича, які в 1944 р. були вивезені до Німеччини.

Голоситись до:
UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE, INC.
P. O. Box 1661, Phila. 5, Pa.
Злучений Український Американський Допомоговий Комітет

Ол. Неприцький-Грановський:
ІСНРИ ВІРІ
Поетів, том 5
Ціна \$1.50.
Замовляти:
СВОВОДА
81-83 Grand St. (Box 346)
Jersey City 3, N. J.

ПОВЕ ВИДАННЯ ОПДІ
УКРАЇНА, ЗЕМЛЯ МОЇХ БАТЬКІВ
Описова географія України Юрія Сірого. Розкриті видання на крейдяному папері з художньою кольоровою окладкою П. Холодного та 46 ілюстраціями. Книжка корисна для молоді й дорослих! Ціна \$1.25.

Книжку можна набути в книгарні „Свобода“:
"СВОВОДА", P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

ТАРЗАН, ч. 3374, Говорить Африка.

ТАРЗАН, ч. 3374, Говорить Африка.
Невдаха Гарріген тремтів із страху, коли людина з джунглів лізла до нього.

ТАРЗАН, ч. 3374, Говорить Африка.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

БАЛТИМОР, МД. — Т-во ім. І. Франка 337 відділ повідомляє, що річні збори відбудуться в неділю 5-го грудня, о год. 12-й в полудне, в залі української церкви, 524 Со. Волф Стріт. В програмі: звіт Т-ва та зібрання і вибір уряду відділу на 1955 рік. Проситись всіх членів прийти точно! — О. Стельмах, секр.

БРУКЛІН, Н. Й. — Річні збори Т-ва ім. В. Хмельницького відділ 158, відбудуться в суботу, 4-го грудня, о год. 8-й ввечір, в Укр. Нац. Домі, 216 Гренд вул. Проситись членів прийти бо в важній справі до пологодження. Як також буде вибір уряду на рік 1955. — Ю. Павчак, предс.; М. Вагдаль, фін. секр. М. Кіт, рек. секр.

ДЕНВЕР, КОЛО. — Річні збори членів відділ 226 відбудуться в неділю, 5-го грудня, о год. 2-й ввечір, в Хорватській залі, 4480 Logan St. Всіх членів точно прийти просить — Управ.

ПЕРТ АМБОН, Н. ДЖ. — В-во Василь відділ 168 повідомляє, що річні збори відбудуться в неділю, 5-го грудня, при 760 Стрейт Стріт о год. 2:30 попол. Проситись членів прийти буде річний звіт уряду і контрольної комісії, вибір уряду на 1955 рік та інші важні справи, тому проситись всіх обов'язково. — Н. Маркіс, предс.; С. Космін, кас.; Гр. Вабин, секр.

НЬО ЙОРК, Н. Й. — Річні збори Т-ва „Дністер“, відділ 361 відбудуться в суботу, 4-го грудня, о год. 8-й ввечір, у власній домішці при 119 Єврея „А“. У програмі звіт фінансовий секретаря і контрольної комісії, обрання членів до комісії, повідомлення про рішення виборчих зборів, ухвалення акції виступу урядових влаштувань Нового Йорку, кореспонденція. Перед зборами приймається виплату членських внесків. Позичені з бібліотеки книжки треба повернути. — М. Малетич, предс.; П. Кучма, фін. секр.; В. Вишванний, кас.; В. Баратура, рек. секр.

КНИЖКА В ЧАСОПНО —
НАНІВЕРХІДНІШІ РЕЧІ В
ДОМІ КУЛЬТУРНОЇ РОДИНИ

Посмертні Згадки
МИХАЙЛО ЧОРНОК, член В-ва св. о. Ніколая, відділ 293, УНСОУ в Брукліні (Сат), помер 12-го листопада 1954 р. в 58 році життя. Похований в селі Гринця, пов. Стрий, котрий виїхав до ЗДА перед Т. Сіт. війною та мою дружину Христинку і сина Івана Андрійовича, які в 1944 р. були вивезені до Німеччини.

БAYSIDE, L. I.
1-род. "English tutor" відомий латинський дік. 6 1/2 кімнат. Викіп. підвал, сонні, веранда, гараж, 3 ланічкі, котловий шафи, відкритий коминик, біра, досконале положення — догляд до всього. Ціна \$21,000.
GUS SCHWEITZER
31-01 — 36th Avenue, Astoria, L.I. Tel. RA 6-3468
or write Box N 23 Rm. 830, 11 W. 42nd St., New York City

SEA CLIFF, L. I.
2 поверх дім, 7 кімнат, (4 спальні), гараж на 2 авто, 2 ках. ланічкі, підвал, коминик. Оліва. огорожені. Площа 75x125. Вара-то особливостей. Вліз. параш. школи, скелі і комунацій. Ждає \$20,500.
Телеф. власника GE 4-5297

ПОВІДОМЛЕННЯ, що ліва оголошення величини і ліва через 1 коломку вноситься \$1.40. Проситись надіслати (відповідно до величини оголошення) пересилати разом з текстом.
Адміністрація „Свободи“.

ПРИКРАСА КОЖНОЇ БІБЛІОТЕКИ, КОЖНОГО ДОМУ!
Вже вишито монументальне видання творів найвидатнішої поети українського національного відродження
ТВОРИ ЛЕСІ УКРАЇНКИ
В 12-ти ТОМАХ
(В-во Тисичко — Білоус)
Вірні, драми, поезії у прозі, перлини української літератури! Друковані на гарному папері, злітним шрифтом, в полотної оправі. Всі ці томи з чудесним доповненням бібліотеки кожного, хто шанує і любить українське слово. Придбайте їх для себе і своїх дітей!
ЦІНА ЗА 12 ТОМІВ \$24.00.
Замовляти:
"СВОВОДА", P. O. BOX 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ТАРЗАН, ч. 3374, Говорить Африка.

ТАРЗАН, ч. 3374, Говорить Африка.
Невдаха Гарріген тремтів із страху, коли людина з джунглів лізла до нього.

ТАРЗАН, ч. 3374, Говорить Африка.

В 25 річницю смерті
бл. п. о. Омеляна Марчак Баранського
б. парох North Hampton, Pa., і села Волиця та духовника Укр. Гал. Армії
та в 10 річницю смерті
бл. п. о. Стефана Онишківича
б. парох в Кушнінчак Стрих та б. посла до Австрійського Парламенту та члена Національної Ради ЗУНР
відбудуться
СЛУЖБА БОЖА ТА ПАНАХИДА
в неділю 5-го грудня 1954, о год. 9-й рано в Укр. Грем. Церкві св. о. Миколая на Сагт Брукліні при 19-й вулиці
(між 5 і 6 Ave. — доїзд субвєс БМТ — 4th Avenue Local, до Prospect Ave.)
РОДИНА.

ДЛЯ КОЖНОГО СУМНОГО ПІСКОГО З РІДНЕЮ І ПРИЯТЕЛИМ, що дня 21-го листопада 1954 в Мюнхені, по довілі та важкій недугі, прийнявши Найсвятіші Тайни померла наша Найдорожча Сестра і Тета
бл. п. Євгенія з Онишківичів Гоцька
дружина лікаря.
Похорон відбудеться в Мюнхені.
ЗАУПОКІННА СЛУЖБА БОЖА відбудеться в Укр. Грем.-Кат. Церкві св. Юра при 7-й вулиці, в суботу, 11-го грудня 1954, о год. 9-й рано.
Вічна й Пам'ять!
Горем працює СЕСТРА, БРАТИ, РІДНЯ.

REAL ESTATE
MIAMI, FLORIDA.
Масно на продаж дім на 8 родин. Добра дім і з добрим положенням в місті Маймі. Приходило має річно понад 8 тисяч. Влізко до школи і близько до крамниці, а також близько до пляжі і моря. Дім має всі вигоди, тому все заповнений. Влізко до вулиці, площа для паркування. Хто бажає бачити інформацію відносно цього дому, проху пишати на адресу до ПЕТРА БЕДЗІС.

PETER BEDZIS
8284 N. E. 3rd Avenue
Miami 38, Florida

Продам
RAINBOW DINER
У добрім положенні коло фабрики на стейтвільдорі No. 5. Місткість 51 осіб. Все модерне. Продажу той бізнес від 2-го лютого 1942 р. По ближчій інформації проху пишати або телефонувати "in person".
WASYL GUDZIJ
236 King St., Harkimer, N. Y.
Телефон: 1913R, Harkimer, N. Y.

SAFES
COAL CO.
Jersey City NE 5-7570

МАЛИН ЗАВДАТОК
затримав Вам кожне кунно до свят. ЗНИЖКИ зазнач. по \$9.95 \$4.95
Продаж Schwinn велосипедів, дитячі мбай, візки й ін.
Великі візки для ляльок.
Lay-A-Way Christmas Plan
KANTOR'S
Juvenile Furniture
442 Claremont Parkway
Near Park Ave., Bronx, N. Y.
LU 3-1030 — TR 2-9058

Читайте українські книжки в газеті, бо часто читання веде до просвіти, а просвіта — до слави!

Литвин & Литвин
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга Шпра і Чесна Our Services Are Available Anywhere in New Jersey
801 SPRINGFIELD AVENUE
IRVINGTON, N. J.
NEWARK, N. J.
ESsex 5-5555

ІВАН БУНЬКО
УКР. ПОГРЕБНИК
Обслуга чотирь і найкраща. ЦІНИ ПРИГОДНІ.
JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer
437 EAST 5th STREET
New York City
REASONABLE PRICES
Telephone: GRamercy 7-7661

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Замість пекторалі в БРОНКС, БРОКЛІН, НЬО ЙОРК і ОКОЛИЦІ
Контролює температуру. Модерні калібри до ужитку даром.
PETER JAREMA
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2569

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Замість пекторалі в БРОНКС, БРОКЛІН, НЬО ЙОРК і ОКОЛИЦІ
Контролює температуру. Модерні калібри до ужитку даром.
PETER JAREMA
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2569

ТАРЗАН, ч. 3374, Говорить Африка.

ТАРЗАН, ч. 3374, Говорить Африка.
Невдаха Гар